

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Ісасенко Ганни Петрівни
«Методика формування навичок слухового самоконтролю майбутнього
викладача мистецької школи на заняттях
з інструментального ансамблю»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки**

Актуальність дослідження. Розвиток української держави і модернізація системи освіти через сучасні виклики спонукає підвищити вимоги до підготовки професійних кадрів, зокрема й майбутнього викладача мистецької школи. Фахова підготовка майбутнього викладача мистецької школи є багатокомпонентним процесом, що охоплює музично-історичний, теоретичний, інструментально-виконавський та методичний складники. Його професійне становлення забезпечується якісною підготовкою та загальним розвитком особистості, орієнтованої на реалізацію свого потенціалу. Це, у свою чергу, зумовлює пошук глибоких системних перетворень освітнього процесу для підвищення якості та результативності професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема майбутніх викладачів мистецької школи. Їхні професійні компетентності й особистісні якості мають відповідати нормам та критеріям, які сповідує європейська спільнота, утверджуючи високі професійні стандарти, повсякчас підвищуючи якість професійної підготовки, культивуючи повагу до загальнолюдських, професійних, особистісних цінностей майбутніх фахівців.

Перед системою української освіти постають завдання забезпечити умови для успішної професійної підготовки кожного здобувача та його конкурентноспроможності на ринку праці. Так, концептуальні засади реформування освіти в Україні окреслено в законах України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Концепції розвитку педагогічної освіти» (2018), Стандарт вищої освіти (2019), Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022/2032 роки (2022), Стандарт вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2019), Професійний стандарт «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» (2022).

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що слуховий самоконтроль у фаховій підготовці майбутнього викладача мистецької школи, зокрема на заняттях з інструментального ансамблю є важливим, адже володіння ним надає змогу здобувачам не тільки опанувати інструмент, а й допомагає управляти собою, досягнути всі тонкощі інструментально-виконавської діяльності в цілому.

Зокрема проблема самоконтролю є предметом міждисциплінарних досліджень, він вивчалась у галузі: *філософії*– як вища форма самоконтролю та висвітлений в працях зарубіжних (Ж. Ламетрі, Г. Мор, та ін.) та вітчизняних (В. Андрущенко, В. Бліхар, В. Огнев'юк та ін.) науковців;

фізіології – як розуміння самоконтролю через механізми збудження та гальмування в корі головного мозку у працях зарубіжних (Е. Асратян, Ч. Белл та ін.); *психофізіології* – як властивість центральної нервової системи зарубіжні (В. Джеймс, К. Ізард, Е. Курт та ін.), та українські (В. Філімонов) науковці; *психології* – як психологічні особливості пізнавальних процесів уваги, пам'яті, мислення досліджувались зарубіжними (Р. Баумейстер, А. Даймонт, К. Міллер, А. Маслоу, М. Муравень, А. Сінгер, Д. Тангні, З. Фрейд, та ін.), та українськими (М. Боришевський, О. Галієва, Т. Лисянська, Н. Побірченко, В. Синявський, О. Скрипниченко, Л. Скрипниченко, В. Співак, В. Чудакова, В. Чуєнко та ін.) науковцями, як компонент самоврядування і саморегуляції зарубіжними (Р. Кеттелл та ін.) та українськими (А. Дусавицький, О. Емішянц та ін.) науковцями, як вища форма самоконтролю зарубіжними (А. Бен, Дж. Роттер, Б. Скіннер та ін.) науковцями, як здатність до регулювання емоційного стану українськими (Т. Пашко та ін.), як діяльність (Г. Костюк, С. Сердюк та ін.), як вміння або здатність (Ю. Трофімов,), через «усвідомлення та оцінку» (В. Шапар та ін.) науковцями; *музичній психології* – через психологічні процеси функціонування уявлень зарубіжними (К. Еріксон, А. Леманн, О. Палоян, М. Курланд, Л. Маккіннон та ін.) та українськими (І. Гринчук, Е. Бурська, Д. Юник та ін.) науковцями; *педагогіці* – як істотної ланки освітнього процесу (О. Галієва, С. Гончаренко, І. Дичківська, І. Зязюн, О. Кіросір, Ю. Матвієнко, В. Мельничук, М. Москалець, Н. Савінова, О. Савченко, О. Саполович, І. Серьогіна, В. Співак, В. Осіпчук, І. Підласий, Л. Рибалко, М. Фіцула, Л. Хоружа, М. Чумак, Г. Штельмаха, та ін.); *музичній педагогіці* – ідеї, пов'язані з питаннями розвитку самостійності та інтонаційного самоконтролю (Бай Шаожун, Т. Гризоголова, А. Козир, Д. Лісун, О. Отич, Г. Падалки, О. Пехоти, О. Олексюк, О. Ростовський, О. Рудницька, А. Зайцева, Ю. Лисюк, К. Мартінсен, З. Софроній, М. Ткач, О. Щолокова та ін.), *музичне виконавство* – пов'язані з питаннями вдосконалення майстерності, музикантами-піаністами (М. Давидов, В. Гізекінг, Й. Гофман, А. Грінченко, Н. Десятникова, А. Козир, Л. Котова, А. Мамікіна, Т. Шафарчук та ін.); *інструментально-виконавської підготовки* (Л. Бондаренко, Л. Гусейнова, К. Завалко, Н. Згурська, О. Ільченко, В. Лабунець, Н. Мозгальова, Г. Падалка, О. Рудницька, В. Федоришин, О. Щолокова та ін.), у *диригентській діяльності* (Ван Яцзюнь та ін.), у *процесі вокально-хорового навчання* (В. Антонюк, Д. Болгарський, Л. Василенко, А. Єгоров, М. Канерштейн та ін.), у *вокальній підготовці* (О. Бандрівська, Л. Василенко, М. Донець-Тессейєр, Л. Косяк, Я. Кушка, Н. Малишева, Ф. Мустафаєв, С. Леонтієва, О. Матвєєва, Х. Михайлюк, М. Павлова, Г. Панченко, О. Процишина, Г. Стасько, Ха Ту, Ю. Цяо Лін, В. Чайка, Р. Юссона та ін.), у *ансамблевій та концертмейстерській підготовці* (Гао Жоцзюнь, Н. Гуральник, К. Завалко, О. Економова, Ж. Клименко, М. Малахова, М. Моїсєєва, В. Олешко, Т. Олешко, Т. Пляченко, Фу Сяцзін, В. Федоришин, В. Шубіна, О. Шумська та ін.), у *інтонуванні та музично-виконавській артикуляції* (Лу Чен та ін.),

саморегуляції в процесі виконання музичного твору (Т. Бившева, А. Зайцева, Ю. Лисюк, Бай Шаожун, Гао Жоцзюнь та ін.).

Особливої актуальності набуває слуховий самоконтроль на заняттях з інструментального ансамблю, адже: формує навички володіння основними прийомами гри на музичному інструменті та в ансамблі; сприяє якості музичного виконання на основі співвіднесення еталонного внутрішніх музично слухових уявлень та реального виконавського звучання; розвиває інтонаційний слух, вміння прислухатись до інших, що є невід'ємним складником гри в ансамблі; забезпечує якісне звуковидобування на інструменті; корегує координацію рухів; керує вмінням концентрувати увагу тощо.

Актуальність теми дослідження підсилюється виявленими нами *суперечностями* між:

- потребою суспільства та зрослими вимогами до підготовки високопрофесійних фахівців мистецької галузі, які здатні успішно реалізовувати професійні завдання відповідно до сучасних викликів, та усталеною практикою навчання у закладах вищої освіти;

- зорієнтованістю освітнього процесу на удосконалення фахової, зокрема ансамблево-інструментальної компетентності майбутнього викладача мистецької школи та традиційними методами навчання;

- необхідністю розроблення методики формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю та недостатністю в системі фахової підготовки здобувачів освіти відповідного навчально-методичного забезпечення.

Водночас проблема формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю потребує подальшого осмислення й пошуку практичних інструментів його формування в контексті вищезазначених суперечностей. Відтак, актуальність окресленої проблеми та її недостатня дослідженість зумовили вибір теми нашого дослідження: «Методика формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано в межах реалізації комплексної науково-дослідної теми кафедри музикознавства та музичної освіти Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка «Розвиток духовного потенціалу особистості в неперервній мистецькій освіті» (2016 – 2025) (номер державної реєстрації 0116U003993).

Тему дисертації затверджено Вченою радою Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (протокол № 9 від 28 жовтня 2021 року) у формулюванні «Методика формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю». Тему дисертації уточнено у формулюванні «Методика формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю» та

затверджено Вченою радою Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (протокол № 9 від 20 червня 2024 року).

Об'єкт дослідження: фахова підготовка майбутнього викладача мистецької школи у закладах вищої освіти.

Предмет дослідження: методика формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність методики формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю.

Відповідно до мети визначено наступні **завдання**:

1. Проаналізувати стан дослідженості проблеми формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю.

2. Обґрунтувати методологічні засади, визначити сутнісні характеристики та структуру слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи.

3. Висвітлити особливості ансамблево-інструментальної підготовки майбутнього викладача мистецької школи.

4. Здійснити діагностику стану сформованості навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю.

5. Обґрунтувати методику формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю та експериментально перевірити її ефективність.

Методологічною основою дослідження є: концептуальні положення та наукові ідеї таких галузей як: філософія, фізіологія, психологія, педагогіка, музична педагогіка; загальнонаукові принципи системного підходу до вивчення предмету дослідження; психолого-педагогічні положення українських і зарубіжних науковців, які досліджували питання професійної та фахової підготовки майбутнього викладача мистецької школи.

Теоретичну основу дослідження становлять праці українських та зарубіжних дослідників у галузі *філософії* зарубіжні (Г. Гегель, Г. Гельмгольц, У. Джеймс, Д. Дьюї, І. Кант, Ж. Ламетрі, Дж. Локк, Г. Мор, Ф. Ніцше, Ч. Пірс, А. Шопенгауер та ін.), українські (В. Андрущенко, В. Бліхар, Л. Горохова, Л. Губерський, М. Козловець, І. Надольний, В. Огнев'юк та ін.); у *фізіології* зарубіжні (Е. Асратян, Ч. Белл та ін.); у *психофізіології* зарубіжні (В. Джеймс, К. Ізард, Е. Курт та ін.) українські (В. Філімонов та ін.); у *психології* зарубіжні (А. Бен, Р. Баумейстер, Е. Брацлавський, Дж. Гібсон, А. Даймонт, Г. Еббінгауз, Р. Кеттелл, Ф. Лерша, А. Маслоу, К. Міллер, М. Муравень, К. Роджерс, Дж. Роттер, Т. Рейган, К. Салліван, Б. Скіннер, А. Сінгер, Д. Тангні, З. Фрейд, Е. Фромм, К. Хорні та ін.), українські (Г. Балл, І. Бех, М. Боришевський, Є. Газієв, О. Галієва, Л. Деркач, Л. Долинська, А. Дусавицький, О. Емішянц, С. Єрмакова,

Г. Костюк, Т. Лисянська, Т. Пашко, Н. Побірченко, В. Роменець, О. Сергеєнкова, С. Сердюк, В. Синявський, Л. Скрипченко, О. Скрипченко, В. Співак, Ю. Трофімов, В. Чудакова, В. Шапар, А. Шинкарьок та ін.); у *музичній психології* зарубіжні (Бай Бінь, К. Еріксон, М. Курланд, А. Леман, Лі Юе, Л. Маккіннон, О. Палоян, К. Сішор, К. Штумпф та ін.), українські (Е. Бурська, І. Гринчук, Д. Юникта ін.); у *педагогіці* українські (А. Богуш, В. Буряк, Т. Гавакова, О. Галієва, С. Гончаренко, І. Дичківська, В. Желанова, І. Зязюн, О. Кіросір, Т. Лисянська, Ю. Матвієнко, М. Матковська, В. Мельничук, М. Москалець, В. Осіпчук, Н. Савінова, О. Савченко, О. Саполович, І. Серьогіна, Л. Скрипченко, О. Скрипченко, В. Співак, І. Підласий, Л. Рибалко, С. Сисоєва, М. Фіцула, Л. Хоружа, Н. Чувасова, М. Чумак, Г. Штельмаха, та ін.); у *музично-педагогічній галузі* зарубіжні (Бай Шаожун, Гао Жоцзюнь, В. Гізекінг, Й. Гофман, Лу Чен, К. Мартінсен та ін.), українські (Л. Бондаренко, Т. Гризоглазова, А. Грінченко, Н. Гуральник, М. Давидов, К. Завалко, А. Зайцева, Н. Згурська, А. Козир, В. Лабунець, Ю. Лисюк, Д. Лісун, М. Малахова, О. Матвєєва, Н. Мозгальова, М. Моїсєєва, Ф. Мустафаєв, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалки, О. Процишина, Т. Пляченко, О. Пехота, Т. Радзівіл, О. Ростовський, О. Рудницька, З. Софроній, Г. Стасько, М. Ткач, В. Федоришин, О. Щолоковата ін.); у *музичному виконавстві* (Л. Ауер, В. Гізекінг, Й. Гофман, Г. Коган, К. Мартінсен, Дж. Мільштейн, Г. Нейгауз, Д. Ойстрах, К. Столярський та ін.).

Методи дослідження. Для вирішення завдань дослідження застосовано сукупність наукових методів дослідження: *теоретичні* — системно-аналітичний, контрольнo-порівняльний аналіз для встановлення стану досліджуваної проблеми; синтез, систематизація та узагальнення — для визначення сутності основних понять й формулювання поняттєво-термінологічного апарату та структури навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи; узагальнення та систематизація для обґрунтування критеріїв, показників та рівнів сформованості навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи; класифікація, синтез, конкретизація, порівняння, узагальнення — для обґрунтування та розроблення методики формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи; *емпіричні* — педагогічне спостереження, опитування, тестування, бесіда, анкетування, самоспостереження, самооцінювання — для діагностики рівня сформованості навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи; *педагогічний експеримент* — з метою перевірки ефективності методики формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю; *математичної статистики* — для кількісно-якісної інтерпретації результатів педагогічного експерименту.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що *вперше* визначено методологічні підходи до формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю (аксіологічний, міждисциплінарний, системний, діяльнісний, рефлексійний, сенсорно-фізіологічний, компетентнісний) та педагогічні

принципи (системності та послідовності; цілісності; інтегративності та практичної спрямованості; індивідуалізації; ціннісного резонансу; функціональності; активізації слухових уявлень; автоматизації вмінь та дій; рефлексії слухового сприйняття); виокремлено та схарактеризовано структурні компоненти слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи (мотиваційно-ціннісний, пізнавально-інформаційний, перцептивно-операціональний, рефлексійно-слуховий); також визначено авторське поняття «навички слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи» як усвідомлений комплекс автоматизованих дій та вмінь, що пов'язані з інтонуванням і корегуванням параметрів звуку під час гри на музичному інструменті у процесі ансамблевого музикування, які необхідні для активного сприймання і відтворення еталонного виконання музичного твору; розроблено діагностичний інструментарій дослідження – критерії (мотиваційний, когнітивний, перцептивний, рефлексійний) показники та рівні сформованості навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи (високий, середній, низький); обґрунтовано методику формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи (збагачення системи мотивів професійного розвитку, доповнення освітньо-професійних та робочих програм, навчальна інтеграція мотивувально-стимулювальних пізнавальних, наочно-слухових, творчо-практичних, перцептивних та рефлексійних методів, застосування зворотного зв'язку, що передбачає перцепцію та рефлексію всіх суб'єктів педагогічного процесу); визначено відповідні етапи формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи (спонукально-діалогічний, розвивально-дієвий, практично-творчий); *уточнено* сутність ключових понять дослідження, зокрема: «слуховий самоконтроль майбутнього викладача мистецької школи» як здатність свідомо контролювати та коригувати гру на музичному інструменті на основі власного слухового сприйняття, що охоплює такі аспекти як: інтонаційна точність (контроль висоти звуку для нетемперованих інструментів), ритмічна організованість (відповідність виконання заданому темпу, ритмічного малюнку), динамічна виразність (регулювання сили звуку, нюансування), тембральне відчуття (вміння чути та відтворювати характерний тембр інструменту), баланс у грі (ансамблеве відчуття); сутність поняття «методика формування навичок слухового самоконтролю» як систему науково-методологічних (підходів, принципів), методичних (форми, засоби, методи, прийоми) елементів, які є фундаментом для створення ефективного середовища формування навичок слухового самоконтролю на заняттях з інструментального ансамблю; *подальшого розвитку* набули зміст, форми та методи підготовки майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю.

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає у: створенні авторського YouTube-каналу, де розміщено tutorіали – практичні поради щодо методів формування навичок слухового самоконтролю <https://www.youtube.com/channel/UCkS9aGyhoybiLbs6lnoxS0g>; збагаченні змісту робочих програм навчальних дисциплін «Інструментальний

ансамбль», «Камерний ансамбль», «Оркестровий клас», «Камерний ансамбль», «Творчо-виконавські студії», «Ансамблеве виконавство (інструментальне)», «Оркестровий клас», «Музикування в малих формах» та «Ансамбль» зі студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Результати, висновки та рекомендації, сформульовані на основі проведеної експериментальної роботи (форми, методи, прийоми, засоби формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю тощо), можуть використовуватися в освітньому процесі здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво та бути корисними під час написання навчально-методичних посібників, розроблення робочих програм навчальних дисциплін тощо.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес Факультету мистецтв, менеджменту, педагогіки і психології Університет Григорія Сковороди в Переяславі (кафедра музичного мистецтва і методики навчання), (довідка № 1006 від 23.10.2024 р.); Факультету педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (кафедра інструментально-виконавської підготовки), (довідка № 04/746 від 31.10.2024 р.); Факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (кафедра інструментального виконавства), (довідка № 1827/01 від 27.11.2024 р.); Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (кафедра інструментально-виконавської майстерності), (акт № 193 - н від 12.12.2024 р.).

Апробація результатів дослідження: основні теоретичні та практичні результати дослідження представлено у виступах, доповідях та повідомленнях на наукових, науково-практичних конференціях різного рівня: *міжнародних* – «Розвиток навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на занятті з додаткового музичного інструменту (м. Київ, 2021); «Компетентісний підхід до формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю» (м. Умань, 2022); «Наукові підходи та принципи формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва» (м. Київ, 2022); «Формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю: сутнісна характеристика поняття» (м. Умань, 2022); «Розвиток музичного слуху як передумова формування слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю» (м. Умань, 2023); «Особливості ансамблево-інструментальної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва в закладах вищої освіти» (м. Любляна, 2024); «Педагогічні принципи формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю» (м. Львів – Торунь, 2024); *всеукраїнських* – «Розвиток навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з

додаткового музичного інструменту» (м. Київ, 2021); «Інноваційна діяльність педагогічних працівників на уроках музичного мистецтва в початковій школі, різні види музичної діяльності» (м. Волинь, 2022); «Методи розвитку абсолютного слуху дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» (м. Київ, 2022); «Вплив музики у формуванні сучасної особливості дошкільного віку» (м. Київ, 2022); «Способи формування і розвитку абсолютного слуху у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку» (м. Київ, 2022).

Публікації. Зміст і результати дослідження висвітлено в 11 наукових працях, з них 7 статей (1 у співавторстві) опубліковано у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 4 публікації, в яких додатково висвітлено наукові результати дисертації.

Наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Ляцова Г. П., Бондаренко Л. А. Розвиток навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з додаткового музичного інструменту як психолого-педагогічна проблема. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2021. Вип. 37. Том 2. С. 224-230. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-2-33>

2. Ісаєнко Г. П. Слуховий самоконтроль у підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2022. Вип. 7. С. 44-51. DOI: <https://doi.org/10.28925/2518-766X.2022.78>

3. Ісаєнко Г. П. Сутність та структура навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 65. Том 1, С. 197-201. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/65.1.41>

4. Ісаєнко Г. П. Наукові підходи формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2024. Вип. 98. С. 47-51. DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.98.09>

5. Ісаєнко Г. П. Критерії та показники рівнів сформованості навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2024. № 2. С. 113-118. DOI: <https://doi.org/10.12958/1817-3764-2024-2-113-118>

6. Ісаєнко Г. П. Форми і засоби формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю. *Науковий вісник Південноукраїнського*

національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. 2024. Вип. 3. С. 40-44. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2024-3-5>

7. Ісаєнко Г. П. Педагогічна діагностика стану сформованості навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2024. Вип. 9. С. 91-98. DOI: <https://doi.org/10.28925/2518-766X.2024.913>

Публікації, у яких додатково висвітлено наукові результати дисертації

1. Ісаєнко Г. П. Формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю: сутнісна характеристика поняття. *Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції*. Умань: УДПУім. Павла Тичини. 2022. С. 40-44.

2. Ісаєнко Г. П. Розвиток музичного слуху як передумова формування слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю. *Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції*. Умань: УДПУім. Павла Тичини. 2023. С. 69-72.

3. Ісаєнко Г. П. Особливості ансамблево-інструментальної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва в закладах вищої освіти. International scientific conference. University of Ljubljana. Slovenia. 2024. С. 84-87. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-393-4-24>

4. Ісаєнко Г. П. Педагогічні принципи формування навичок слухового самоконтролю майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з інструментального ансамблю. *Актуальні проблеми розвитку українського та зарубіжного мистецтва: культурологічний мистецтвознавчий, педагогічний аспекти: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції*. 2024. С. 235-238. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-74>

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій висвітлено власні ідеї і розробки автора, що дозволили вирішити поставлені завдання. Робота містить теоретичні та методичні положення і висновки, сформульовані здобувачкою особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані лише для підкріплення ідей здобувача.

У співавторстві стаття з Л. Бондаренко – внесок Г.П. Ісаєнко полягає в аналізі праць з проблеми дослідження та формулюванні висновків, що загалом складає 60% тексту публікації.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з анотацій українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертаційного дослідження становить 285

сторінок (основна частина становить 212 сторінок, список використаних джерел – 31 сторінка, додатки – 37 сторінок). Список використаних джерел містить 322 найменувань, зокрема, 66 – зарубіжні видання іноземними мовами. Робота містить 24 таблиці, 11 рисунків в основному тексті роботи.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

Дотримання здобувачем академічної доброчесності в дисертації та наукових публікаціях, в яких висвітлено наукові результати дисертації. На підставі вивчення тексту дисертації і наукових публікацій, результатів автоматизованої перевірки на плагіат та їх експертної оцінки, встановлено, що дисертація і наукові публікації виконані самостійно, не містять академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, самоплагіату. Усі використані здобувачкою у тексті дисертації свої наукові праці без посилання на ці праці були попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані в анотації дисертації.

Відповідність змісту дисертації галузі знань та спеціальності. Зміст дисертації відповідає галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рішення.

1. Дисертація Ісаєнко Ганни Петрівни «Методика формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п.6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за № 155/30023.

2. Дисертація Ісаєнко Ганни Петрівни, наукові публікації, в яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності.

3. Ісаєнко Ганна Петрівна на високому рівні оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, набула теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувачка вільно володіє матеріалом.

4. Рекомендувати дисертацію Ісаєнко Ганни Петрівни «Методика формування навичок слухового самоконтролю майбутнього викладача мистецької школи на заняттях з інструментального ансамблю» до публічного

захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження Ісаєнко Г.П.
ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за
спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Головуюча –

доктор педагогічних наук, професор,
професор, завідувач кафедри освітології та
психолого-педагогічних наук
Факультету педагогічної освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Людмила ХОРУЖА

Соружко Л.
(підп.) ЗАСВІДЧУЮ
проф. фак. ВК
(підп.)
Лисівська К.Ю.